

TÓM TẮT MỘT SỐ HOẠT ĐỘNG KHOA HỌC CỦA HỘI DINH DƯỠNG GIAI ĐOẠN 2011-2016

Lê Thị Hợp¹, Phí Ngọc Quyên²

Trong bối cảnh Việt Nam hội nhập kinh tế quốc tế, ngành dinh dưỡng vẫn đang phải đối mặt với các thách thức về dinh dưỡng và sức khỏe trong thời kỳ chuyển tiếp. Hiện nay Việt Nam phải giải quyết vấn đề “Gánh nặng kép về suy dinh dưỡng”: tỷ lệ suy dinh dưỡng thấp còi ở trẻ em còn ở mức cao, thiếu vi chất dinh dưỡng cũng cao có ý nghĩa sức khỏe cộng đồng và thừa cân béo phì gia tăng nhanh chóng đặc biệt là các thành phố lớn dẫn đến thay đổi mô hình bệnh tật và gia tăng các bệnh mạn tính không lây liên quan đến dinh dưỡng. Kế tục sự nghiệp xây dựng và phát triển ngành Dinh dưỡng của các Thầy, các Giáo sư đầu ngành Dinh dưỡng (GS. Từ Giấy, GS. Hà Huy Khôi), Hội Dinh dưỡng luôn phối hợp cùng Viện Dinh dưỡng Quốc gia nỗ lực triển khai hiệu quả các hoạt động/Chương trình dinh dưỡng góp phần vào nâng cao sức khỏe và cải thiện tình trạng dinh dưỡng cho người dân Việt Nam.

Hội Dinh dưỡng Việt Nam được thành lập ngày 8/10/2001 và đã hoạt động qua 3 Nhiệm kỳ: Nhiệm kỳ thứ 1 (2001 – 2005): Chủ tịch Hội là GS Từ Giấy; nhiệm kỳ thứ 2 (2006 – 2010): Chủ tịch Hội là GS TSKH Hà Huy Khôi; và nhiệm kỳ thứ 3 (2011 – 2016): Chủ tịch Hội là GS.TS Lê Thị Hợp. Xác định việc phát triển tổ chức Hội vững mạnh là cần thiết, lãnh đạo Hội và Ban Chấp hành đã tích cực củng cố, phát triển mạng lưới Chi hội và hội viên trên toàn quốc. Mạng

lưới hội viên của Hội phát triển rộng, thu hút sự tham gia của các nhà khoa học, các nhà quản lý và doanh nghiệp trong lĩnh vực dinh dưỡng và thực phẩm.

Hội Dinh dưỡng có khoảng 500 hội viên và gồm 5 Chi hội trực thuộc là: Chi hội Dinh dưỡng Nhi khoa, Chi hội Dinh dưỡng Lâm sàng, Chi hội Dinh dưỡng Cộng đồng, Chi hội Dinh dưỡng Thực phẩm, và Chi hội Dinh dưỡng Tiết chế. Hội Dinh dưỡng VN là thành viên của Tổng hội Y học Việt Nam, Hội Dinh dưỡng Châu Á (FANS) và Hội Dinh dưỡng Quốc tế (IUNS). Ngoài ra, Hội Dinh dưỡng VN đã chính thức tham gia Mạng lưới Dinh dưỡng Công cộng khu vực Đông Nam Á (SEA-PHN) từ năm 2014 nhằm tăng cường hợp tác trong khu vực, góp phần cải thiện dinh dưỡng cho cộng đồng.

Trong nhiệm kỳ thứ 3 (2011-2016) Hội Dinh dưỡng Việt Nam đã triển khai một số hoạt động chuyên môn như sau:

1. Hội nghị hội thảo khoa học chuyên ngành:

Hội Dinh dưỡng Việt Nam đã tổ chức các Hội nghị, Hội thảo khoa học chuyên ngành, thu hút đồng đẳng đại biểu từ các Viện nghiên cứu, Trường Đại học y và các địa phương cũng như các đại biểu và báo cáo viên quốc tế như Nhật Bản, Singapore, Úc và Mỹ tham dự. Tại hội nghị, các báo cáo viên đã trình bày báo cáo khoa học trên các lĩnh vực như: dinh dưỡng, vệ sinh an toàn thực phẩm, công

¹GS.TS – Hội Dinh dưỡng VN
Email: lethihop@viendinhduong.vn

²ThS – Viện Dinh dưỡng QG

Ngày gửi bài: 1/9/2016

Ngày phản biện đánh giá: 15/9/2016

Ngày đăng bài: 30/9/2016

nghệ sản xuất, chế biến và bảo quản thực phẩm và các nghiên cứu can thiệp trên cộng đồng. Cụ thể:

- Hội nghị khoa học toàn quốc lần thứ 6 “*Dinh dưỡng đa dạng – Thực phẩm an toàn*” ngày 9/11/2012 tại Hà Nội.

- Hội nghị khoa học toàn quốc lần thứ 7 tổ chức vào năm 2014 với chủ đề: “*Gánh nặng kép về suy dinh dưỡng: Thực trạng và Giải pháp*” tại Hà Nội. Trong năm 2014, phối hợp với Hội Dinh dưỡng Singapore tổ chức Hội thảo “*Đâu nành với sức khỏe và Xu hướng*”, “*Vitamin D*”. Tổ chức Hội thảo khoa học “*Vai trò của Dinh dưỡng với phụ nữ mang thai*” với báo cáo viên là GS Janet King từ trường UC Davis (Hoa kỳ).

- Từ năm 2015, hàng năm Hội phối hợp với Viện Dinh dưỡng tổ chức “*Tháng Dinh dưỡng*” với chủ đề “*Dinh dưỡng hợp lý, vận động nhiều hơn nhằm phòng chống thừa cân béo phì và các bệnh mạn tính không lây*”. Nhiều hoạt động phối hợp để hưởng ứng Tháng Dinh dưỡng ở tuyến trung ương và các tỉnh đã được triển khai như: Truyền thông dinh dưỡng trên các phương tiện TV, báo đài. Viện Dinh dưỡng triển khai hàng năm “*Ngày Vi chất DD*” trên toàn quốc; Trung tâm DD TP Hồ Chí Minh triển khai nhiều hoạt động hưởng ứng như Chiến dịch truyền thông DD, Hội thảo Phòng chống đái tháo đường; Trung tâm Y tế Dự phòng Hà Nội đã triển khai “*Hội nghị dinh dưỡng người cao tuổi*”...

- Năm 2016: Tháng Dinh dưỡng (Tháng 5) được triển khai với chủ đề “*Dinh dưỡng hợp lý, hoạt động thể lực thường xuyên để phòng chống Đái tháo đường*”. Hội Dinh dưỡng, Viện Dinh dưỡng đã phối hợp với Trường ĐHY Thái Bình dưới sự chỉ đạo của Bộ Y tế (Cục Khám chữa bệnh) tổ chức Hội nghị

“*Dinh dưỡng lâm sàng*” cho các Trường Đại học Y, các bệnh viện tuyến Trung ương và các tỉnh phía bắc; Trường ĐHY Vinh cũng phối hợp tổ chức hội nghị “*Dinh dưỡng cho các tỉnh miền trung*”, Trung tâm Dinh dưỡng TP HCM cũng hưởng ứng với nhiều hoạt động sôi nổi và hiệu quả.

- Ngoài ra các Chi hội cũng rất tích cực tổ chức các hội thảo khoa học chuyên đề như:

- Chi hội Dinh dưỡng Nhi khoa: sinh hoạt khoa học với chủ đề: “*Dinh dưỡng và Dậy thì sớm ở trẻ em*”, “*Suy Dinh dưỡng thấp còi và các giải pháp can thiệp*”, “*Dinh dưỡng và tăng trưởng*”, “*Biến đổi khí hậu toàn cầu với sức khỏe trẻ em*”, “*Dự phòng và kiểm soát đái tháo đường ở trẻ em*”.

- Chi hội Dinh dưỡng Lâm sàng: “*Chuyển hóa và chế độ dinh dưỡng trong bệnh thận*”

- Chi Hội Dinh dưỡng Thực phẩm: tham gia tổ chức Hội nghị quốc tế “*Phát triển chuỗi cung cấp thực phẩm đảm bảo sức khỏe*” tại Đại học Nông nghiệp Hà Nội.

- Chi hội Dinh dưỡng Tiết chế phối hợp tổ chức hội thảo của các chuyên gia về Xây dựng chuẩn dinh dưỡng tiết chế Việt Nam. Hội thảo có sự tham gia và hỗ trợ của chuyên gia dinh dưỡng tiết chế của Hội Dinh dưỡng tiết chế Australia.

2. Hoạt động đào tạo, tư vấn, phản biện:

Trong nhiệm kỳ 2011-2016, Hội Dinh dưỡng đã phối hợp với Công ty Truyền thông Lam Hồng tổ chức hiệu quả nhiều buổi tư vấn dinh dưỡng theo chủ đề cho hàng nghìn lượt đối tượng là các phụ nữ mang thai, các bà mẹ đang nuôi con nhỏ, bệnh nhân đái tháo đường, người cao tuổi và mạng lưới bác sĩ dinh dưỡng tại

các khoa dinh dưỡng của bệnh viện trung ương và địa phương trong cả nước. Các hoạt động của Hội và Công ty đã có nhiều đóng góp trong việc hướng dẫn thực hành dinh dưỡng và cung cấp các kiến thức về dinh dưỡng đến với đông đảo cộng đồng.

Chi hội Dinh dưỡng Cộng đồng với kinh phí của Chương trình phòng chống suy dinh dưỡng trẻ em đã tổ chức 04 lớp tập huấn (tại Phú Thọ, Hải Dương, Hậu Giang và Lâm Đồng) cho giảng viên các trường Đại học, cao đẳng và trung cấp y toàn quốc về phòng chống suy dinh dưỡng thấp còi, 01 lớp cập nhật kiến thức về phòng chống suy dinh dưỡng cho trẻ em bị nhiễm lao cho giảng viên bộ môn Dinh dưỡng và ATTP của các Trường Đại học, Cao đẳng và Trung cấp Y thuộc các tỉnh Thái Bình, Nam Định, Hà Nam

Công tác tư vấn phản biện cũng rất được Hội quan tâm. Nhiều hội viên của Hội đã được Bộ Y tế, Viện Dinh Dưỡng, Cục An toàn Vệ sinh Thực phẩm mời tham gia xây dựng, đánh giá các đề tài nghiên cứu khoa học, chính sách đào tạo đội ngũ tri thức trong giai đoạn mới và các hoạt động khác. Tham gia Hội đồng Dinh dưỡng – Thuốc và Thực phẩm chức năng của Ban Bảo vệ sức khỏe Trung ương.

Một số cán bộ trong Ban Chấp hành của Hội đã tham gia các Hội đồng khoa học, tư vấn phản biện cho các nhiệm vụ khoa học công nghệ và nghiệm thu, đánh giá kết quả nghiên cứu khoa học cấp Nhà nước, cấp Bộ, các trường đại học và các đề tài của Hội Dinh dưỡng. Tham gia các Hội đồng bảo vệ luận văn Thạc sĩ, luận án Tiến sĩ, bảo vệ đề tài nghiên cứu khoa học công nghệ tại các Trường, Viện.

Ngoài ra hội viên Hội Dinh dưỡng còn tham gia nhiều chương trình tư vấn dinh dưỡng thường thức cho các đối tượng khác nhau thông qua tổng đài 1080,

truyền hình O2TV, VTC14, VTV2, HTV, HVTV, Sức khỏe đời sống...

3. Biên tập và xuất bản sách, Tạp chí Dinh dưỡng và Thực phẩm:

Tạp chí Dinh dưỡng và Thực phẩm xuất bản từ năm 2005 với số lượng 04 số/năm và mỗi số khoảng 400 bản in, hiện đã có mã số khoa học riêng ISSN 1859 - 0381, được Hội đồng chức danh giáo sư Nhà nước công nhận tính điểm (0,5 điểm) từ năm 2011. Năm 2016, tạp chí bắt đầu xuất bản 6 số/năm. Tạp chí đã cung cấp các thông tin dinh dưỡng và vệ sinh thực phẩm đến đông đảo hội viên, đăng tải các nghiên cứu về dinh dưỡng và thực phẩm, thông tin hoạt động của Hội và được phát cho các hội viên cũng như các viện, trường có liên quan.

Ngoài ra, trong nhiệm kỳ 2011-2016, Hội đã biên soạn và xuất bản, tái bản một số đầu sách chuyên môn như:

- Tham gia biên soạn "Từ điển bách khoa thư y học" do Tổng hội Y học chủ biên.

- Biên tập và tái bản cuốn “Hỏi đáp về dinh dưỡng và sức khỏe” và “Nuôi dưỡng và phòng chống bệnh ở trẻ dưới 5 tuổi”.

- Biên tập và Xuất bản cuốn “Những nguyên nhân cơ bản gây nhiễm độc nông sản, thực phẩm và biện pháp phòng tránh”.

- Xuất bản cuốn “Nước thiên nhiên – Các nguyên lý lọc và khử trùng nước”.

Đặc biệt, trong năm 2012, Hội đã phối hợp với Viện Dinh dưỡng Quốc gia xây dựng bộ phim tài liệu “Một ngàn điều ước” về cuộc đời và sự nghiệp của cố GS Từ Giấy. Đây vừa là một hoạt động có tính chất tri ân với cố Giáo sư và gia đình, đồng thời là tư liệu lưu giữ về quá trình hình thành và phát triển của ngành dinh dưỡng VN cho thế hệ sau.

4. Hoạt động nghiên cứu khoa học:

Nghiên cứu khoa học là một trong những hoạt động được quan tâm hàng đầu của Hội Dinh dưỡng Việt Nam. Trong nhiệm kỳ 2011-2016, Hội đã triển khai hợp tác với nhiều đối tác để thực hiện các nghiên cứu khoa học như: Viện Dinh dưỡng, Quỹ Nestle, Trung tâm nghiên cứu - Bệnh viện Nhi Oakland và Trường Đại học California Davis (Mỹ), Cơ quan Năng lượng nguyên tử quốc tế (IAEA) và một số doanh nghiệp... Các dự án nghiên cứu tiến hành trên cả lĩnh vực dinh dưỡng và thực phẩm cho các đối tượng bà mẹ và trẻ em, phụ nữ mang thai, cũng như bệnh nhân các bệnh mạn tính không lây liên quan đến dinh dưỡng.

Với mục tiêu xây dựng Hội Dinh dưỡng Việt Nam trở thành một tổ chức xã hội nghề nghiệp ngày càng vững

mạnh, đoàn kết và phát huy tính sáng tạo của mỗi hội viên, Hội Dinh dưỡng mong muốn trong nhiệm kỳ tiếp theo sẽ tiếp tục nỗ lực triển khai các hoạt động: Phát triển quan hệ với các cơ quan nghiên cứu dinh dưỡng quốc tế và khu vực nhằm trao đổi, hợp tác về chuyên môn, khoa học kỹ thuật; Tăng cường hợp tác với Tổng hội Y học, các Hội nghề nghiệp trong nước và các Hội quốc tế như Hội Dinh dưỡng thế giới (IUNS), Hội Dinh dưỡng Châu á (FANS), Hội Dinh dưỡng khu vực (SEA-PHN), Hội Dinh dưỡng Hoa Kỳ, Nhật Bản, Úc; Mở rộng hợp tác đa phương với các tổ chức phi chính phủ trong và ngoài nước, các doanh nghiệp... để xã hội hóa công tác dinh dưỡng, góp phần cải thiện tình trạng dinh dưỡng cho nhân dân và nâng cao tầm vóc người Việt Nam.

